

Etika v psychologii

etické rozhodování

rozhodování

○ teorie rozhodování

- klasické
- normativní vs nenormativní
- axiomatické (teorie subjektivního očekávání užitku)
- teorie omezené racionality
- teorie vylučovací metody
- somatické markery

faktory etického rozhodování

- důvody neetického jednání
- faktory ovlivňující rozhodování
 - emoce
 - osobnostní faktory
 - přesvědčení, postoje, cíle, hodnoty...
 - situační faktory
 - profesní hodnoty, vzdělání, zkušenosti, výcvik

proces etického rozhodování

- proces etického rozhodování
 - zvyšuje pravděpodobnost, že dojdeme k eticky správnému rozhodnutí
 - umožňuje systematicky zhodnotit situaci a faktory, které ovlivňují konečné rozhodnutí
 - časově od pár minut až po týdny

modely etického rozhodování

podle Tymchuk (1981)
a Haas a Maloouf
(1989)

- 1. jde o etický problém?
- 2. pátrat v pravidlech
- 3. shromáždit dostupné informace a zdroje
- 4. konzultovat
- 5. zhodnotit práva, povinnosti, zodpovědnost a zranitelnost všech zúčastněných
- 6. možná řešení
- 7. zvážit důsledky každého řešení
- 8. konečné rozhodnutí
- 9. rozhodnutí do praxe

modely etického rozhodování

podle Forester-Miller
a Davis (1996)

- 1. identifikace problému
- 2. použití kodexu
- 3. určení povahy a dimenzí dilematu
- 4. brainstorming
- možností
- 5. následky možných řešení
- 6. evaluace zvoleného řešení
 - test spravedlnosti
 - test publicity
 - test univerzality
- 7. realizace

modely etického rozhodování

- Knapp, Vandecreek (2007) – model založený na principu – střet principu autonomie a jiných principů
 - je možné obhájit upřednostnění jiného principu než autonomie?
 - reálná šance na úspěch řešení?
 - jiné eticky vhodné řešení?
 - opatření ke zmenšení škod?